

Fundusze Europejskie

**Motto programu:
Podlaskie '21-'27 – rozwój w NATURAInym
rytmie!**

Spotkanie z LGD

Białystok, 12.04.2023 r.

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie

Projekt Szczegółowego Opisu Priorytetów

Priorytet FEPD.05 Zrównoważony rozwój terytorialny (CP5, EFRR)

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Cel szczegółowy EFRR.CP5.II: Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

23 529 412,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 000 000,00

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85%

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Typy projektów:

- 1) Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.**
- 2) Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury.**
- 3) Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000.**
- 4) Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Zakres wsparcia:

Ad.1) Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

- ☐ **W szczególności interwencja będzie dotyczyła produktów turystycznych i tematycznych szlaków turystycznych opartych na walorach historycznych, przyrodniczych i kulturowych województwa o zasięgu lokalnym.**

Ad.2) Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury

- ☐ **Kompleksowe prace konserwatorskie, restauratorskie pozwalające zachować walory i charakter obiektów dziedzictwa kulturowego.**
- ☐ **Kompleksowe prace konserwatorskie i restauratorskie zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych, (w tym filmowych) wraz z ich ochroną, digitalizacją i udostępnieniem w szczególności nowym grupom odbiorców, w tym ze specjalnymi potrzebami.**
- ☐ **Rozwój infrastruktury (przebudowa, rozbudowa, wyposażenie) do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea).**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Zakres wsparcia:

Ad.3) Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000

- ☐ **Rozwój mechanizmów ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej,**
- ☐ **Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej,**
- ☐ **Budowa i odbudowa infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków,**
- ☐ **Usuwanie gatunków inwazyjnych,**
- ☐ **Przywracanie naturalnego systemu hydrologicznego wód, w szczególności terenów podmokłych, bagien i wód zależnych oraz odbudowy naturalnych terenów zalewowych,**
- ☐ **Projekty dotyczące tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o rodzime gatunki, jak banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, uzupełnione o ścieżki dydaktyczne.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Zakres wsparcia:

Ad.4) Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych obejmie inwestycje infrastrukturalne ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społeczno-gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, wynikającym z Gminnych Programów Rewitalizacji (GPR) takie jak:

- przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, terenów i przestrzeni funkcjonalnie związanych z obiektem w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, np. gospodarczych, społecznych, mieszkaniowych, edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych;**
- tworzenie systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego;**
- zagospodarowanie/uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

- **Zakres interwencji w obszarze rewitalizacji powinien uwzględniać kierunki i cele wskazane w Regionalnej Polityce Rewitalizacji Województwa Podlaskiego:**
 - organizowanie i urządzenie miejsc aktywności lokalnej (lub innych tego typu miejsc, lokali, instytucji sprzyjających integracji mieszkańców i pobudzających ich aktywność na rzecz działań dla lokalnej społeczności);
 - remont, urządzenie lub aranżacja podwórek i innych przestrzeni o charakterze publicznym lub półpublicznym w celu wykreowania przyjaznych zielonych przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców;
 - działania służące ożywieniu gospodarczemu obszaru rewitalizacji (w tym wsparcie lokalnych przedsiębiorców, rozpoczynanie lub rozszerzanie działalności służącej temu celowi);
 - działania nakierowane na poprawę dostępności (m.in. usuwanie barier architektonicznych i innych utrudniających funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze rewitalizacji);
 - zwiększanie mikroretencji w obszarach zurbanizowanych, powiększanie przestrzeni biologicznie czynnych, tworzenie instalacji spowalniających spływ wody, „zazielnianie” przestrzeni publicznej, zwiększanie liczby drzew i krzewów;
 - działania poprawiające estetykę przestrzeni publicznych służących celom społecznym, z wykorzystaniem partycypacyjnego planowania przestrzeni publicznych gmin.

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów w obszarze turystyki i kultury:

- ☐ **Istotnym efektem działań będzie trwałe wzmocnienie potencjału instytucjonalnego samorządów lokalnych oraz wzrost znaczenia lokalnych interesariuszy i ich wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Projekty muszą uwzględniać pozytywny wpływ na mniejszości i lokalne społeczności.**
- ☐ **Infrastruktura i oferta kulturalna musi służyć aktywności społecznej, kulturalnej, włączeniu społecznemu, zwiększyć uczestnictwo mieszkańców regionu w życiu kulturalnym.**
- ☐ **Elementem uzupełniającym mogą być niezbędne prace związane z zagospodarowaniem terenu, głównie dotyczące zwiększenia ich dostępności.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów w obszarze turystyki i kultury:

- ☐ **Wsparcie nie może być kierowane na działania ad hoc w sferze renowacji i restauracji zabytków, ale powinno być oparte o analizę popytu.**
- ☐ **Zapewnienie trwałości finansowej (w tym w oparciu o analizę popytu), trwałości środowiskowej, odporności na przyszłe kryzysy m.in. klimatyczny.**
- ☐ **Projekty powinny przyczyniać się do dywersyfikacji źródeł dochodów własnych i poprawy samowystarczalności finansowej wspieranych obiektów.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów w obszarze turystyki i kultury:

☐ W obszarze turystyki projekty muszą być:

- poparte odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb, aby ograniczyć ryzyko nieskuteczności**
- skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, aby uniknąć powielania i konkurencji**
- oddziaływać w sposób, który wpływa na stymulowanie działalności turystycznej w regionie**
- trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu**
- realizowane z zachowaniem zasad zrównoważonej turystyki, ze szczególnym poszanowaniem cennych przyrodniczo obszarów, z jednoczesnym stosowaniem urządzeń minimalizujących presję ze strony turystów.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów w obszarze fizycznej odnowy i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych:

- ☐ Projekt realizowany będzie jako kompleksowe przedsięwzięcie dotyczące sfery przestrzenno-funkcjonalnej, sfery środowiskowej, sfery technicznej oddziałujące na sferę społeczno-gospodarczą.**
- ☐ W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza zachowanie istniejących drzew i krzewów, w całym cyklu projektowym, w tym przez stosowanie standardów ochrony zieleni.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów dotyczące typów 1-4:

- ☐ **W ramach RLKS wpierane będą projekty wynikające z lokalnych strategii rozwoju, których celem jest zaspokojenie specyficznych, zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb lokalnych. Kierunki interwencji będą miały indywidualny charakter, bowiem każdorazowo zostaną określone w LSR w oparciu o zidentyfikowane na poziomie lokalnym problemy i potencjały.**
- ☐ **Infrastruktura musi zostać dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami, przede wszystkim przez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień.**
- ☐ **Projekty będą dążyć do realizacji założeń Bauhaus i Europejskiego Zielonego Ładu. Należy stosować rozwiązania energooszczędne i odpowiadające wyzwaniom zielonej gospodarki. We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe, zastosowane zostaną rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia OZE – max. 10% kosztów kwalifikowalnych, wykorzystujące materiały pochodzące z odzysku i recyklingu, elementy adaptacji do zmian klimatu, w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).**
- ☐ **Należy dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikać tworzenia powierzchni uszczelnionych.**

Działanie FEPD.05.04 Lokalna kultura i turystyka

Warunki realizacji projektów dotyczące typów 1-4:

- ☐ **Zwiększony będzie nacisk na zastosowanie cyfrowych technologii, umożliwiających nowatorskie rozwiązania w zakresie świadczenia oferty, jak i zarządzania zasobami pozostającymi w dyspozycji instytucji i ich bezpieczeństwa.**
- ☐ **Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach. W rewitalizacji wyjątek stanowią projekty polegające na odtworzeniu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację, które muszą zostać poparte szczegółową analizą ekonomiczną potwierdzającą efektywność tego rozwiązania.**
- ☐ **Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego (dotyczy całego celu szczegółowego).**

Wskaźniki produktu

- WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych
- WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych
- WLWK-PLRO135 - Długość wspartych szlaków turystycznych
- WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem
- WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)
- WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem
- WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)
- WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych
- WLWK-PLRO142 - Liczba wspartych instytucji paramuzealnych

Wskaźniki produktu

- WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym
- WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego
- WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem
- WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem
- WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego - PROGRAMOWY
- WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
- WLWK-RCO080 - Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność- PROGRAMOWY

Wskaźniki rezultatu

- WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji
- WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem- PROGRAMOWY
- WLWK-PLRR049 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
- WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

Metodyka ram wykonania wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027:

[Metodyka ram wykonania wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 \(funduszeuepodlaskie.eu\)](#)

Lista Wskaźników Kluczowych EFRR + FS:

[Lista Wskaźników Kluczowych EFRR + FS - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej \(ewaluacja.gov.pl\)](#)

Fundusze Europejskie

Projekt Szczegółowego Opisu Priorytetów

Priorytet FEPD.10 Wspieranie energii odnawialnej na potrzeby lokalnych społeczności (CP2, EFRR)

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Cel szczegółowy (ii): Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Działanie FEPD.10.01 Lokalna energia odnawialna:

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

10 526 316,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 000 000,00

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

95%

Działanie FEPD.10.01 Lokalna energia odnawialna

Główne typy projektów:

- 1. Inwestycje z zakresu budowy nowych lub zwiększenia mocy innowacyjnych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła ze wszystkich rodzajów OZE, w szczególności z biomasy, biogazu, biometanu, energii wiatru, słońca oraz Ziemi (geotermia), wraz z magazynami energii lub ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci, z przeznaczeniem na potrzeby własne lokalnych społeczności.**
- 2. Budowa lub rozbudowa magazynów energii elektrycznej oraz magazynów ciepła poprawiających sprawność wykorzystania energii z OZE, z przeznaczeniem na potrzeby własne lokalnych społeczności.**

Działanie FEPD.10.01 Lokalna energia odnawialna

Warunki realizacji projektów - dotyczy typów 1-2:

- ☐ Instalacja OZE nie powinna być przewymiarowana. Zakładana ilość energii elektrycznej/ciepła wytworzonego z OZE nie powinna być zawyżona w stosunku do rocznego zużycia energii elektrycznej i/lub ciepła w obiekcie, na potrzeby którego pracuje.
- ☐ Pojemność magazynów energii elektrycznej/ ciepła powinna być dostosowana do produkcji energii elektrycznej/ ciepła w urządzeniach OZE.
- ☐ Wspierane w formie dotacji będą wyłącznie niektóre rodzaje OZE, innowacyjne, w których brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością, magazyny.

Działanie FEPD.10.01 Lokalna energia odnawialna

Warunki realizacji projektów - dotyczy typów 1-2:

☐ Nieprzekraczalna moc instalowanej elektrowni/jednostki:

- wiatr: nie więcej niż 5 MWe,**
- biomasa: nie więcej niż 5 MWe/MWth,**
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe/MWth,**
- woda: nie więcej niż 5 MWe,**
- promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe/MWth,**
- geotermia: nie więcej niż 2 MWth.**

Powyższe limity dotyczą sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE wchodzących w skład projektu. Limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych.

Działanie FEPD.10.01 Lokalna energia odnawialna

Warunki realizacji projektów - dotyczy typów 1-2:

- ☐ Preferowane będą projekty dotyczące rozwoju inicjatyw takich jak klastry energii, czy działalności spółdzielni energetycznych.
- ☐ W ramach RLKS wspierane będą projekty wynikające z lokalnych strategii rozwoju, których celem jest zaspokojenie specyficznych, zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb lokalnych. Wybór projektów będzie dokonywany zgodnie z zasadami określonymi dla mechanizmu RLKS.

Wskaźniki produktu

- WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE
- WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE
- WLWK-RCO022 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)
- WLWK-PLRO033 - Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej z OZE
- WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej
- WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej
- WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji
- WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)
- WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw
- WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw
- WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw
- WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

Wskaźniki produktu

- WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej
- WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
- WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE
- WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
- WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE
- WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego -PROGRAMOWY
- WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej
- WLWK-RCO080 - Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - PROGRAMOWY
- PROG-FEPDP04 - Rozwiązania w zakresie magazynowania energii elektrycznej - PROGRAMOWY

Wskaźniki rezultatu

- WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii
- WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE
- WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE
- WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych
- WLWK-RCR031 - Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia ciepła)
- PROG-FEPDR02 - Liczba gospodarstw domowych korzystających z magazynowanej energii - PROGRAMOWY

Fundusze Europejskie

dla Podlaskiego

funduszeUEpodlaskie.eu

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

